

2012- ÖSYM- ÇIKMIŞ SORULAR

1. Hızla artan iletişim olanakları sayesinde bilgiye kolayca erişebiliyoruz. Bu yolla bilgi dağarcığımız zenginleşiyor. Peki, gelecekte en başarılı işleri en çok bilgi sahibi olanlar mı yapacak? Bu soruya “Elbette hayır.” diyeceğiz. Çünkü geleceğin başarılı insanları bilgice zengin olanlardan çok, şunları yapabilen kişiler arasından çıkacaktır: (I)bilgiyi analiz etme, (II)içinde bulunduğu koşullar değiştiğinde bunlara uyum sağlayabilme, (III)küresel nitelikli konularda uzmanlarla işbirliği yapabilme, (IV)çeşitli bakış açılarını göz önünde bulundurma ve (V)düşüncelerini nesnel verilere dayandırarak açıklama.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerle ilgili olarak aşağıda verilen açıklamalardan hangisi yanlıştır?

- A) I, öğrendiklerini inceleyip açıklayarak sonuca bağlama
- B) II, karşılaştığı yeni durumlara ayak uydurabilme
- C) III, uluslararası alanda ortak çalışmalarda yer alma
- D) IV, farklı görüşleri dikkate alma
- E) V, karşısındakinin sezme ve kavrama yetisini geliştirme

2. “Günümüzde yapılan yeni araştırmalar, gözlemler sonunda eğitim anlayışı da değişmiştir.”

Söz konusu değişimin anlatıldığı bir parçadan alınan aşağıdaki cümlelerin hangisiyle, ayrıca içinde verilenler arasında anlamca bir ilişki yoktur?

- A) “Ne biliyorsun?” yerine “Daha neleri bilmek istersin?” diye sorar. (Yeni bilgiler kazandırma)
- B) Çağın gereklerine uygun bir donanım ister. (Söylenenleri düşünmeden, olduğu gibi benimseme)
- C) Kalıplaşmış programlardan farklı olarak öğrencilerin gereksinimlerini, ilgi alanlarını olabildiğince öne çıkaran bir yol izler. (Bireysel özellikleri önemseme)
- D) “Yaşam boyu öğrenmenin gerekliliğini” öğretir. (Bilgi edinme sürecini sınırlamama)
- E) Bilgiyi ve deneyimleri somut, gerçek örneklerle bağlayarak aktarır. (Bilinenleri hayatla ilişki kurarak gösterme)

3. (I) Yaşamın özüne ayna tutan çağdaş öyküler, eskiden yazılanların çoğundan farklı olarak öykülemekten çok, göstermeye, anlatmadan çok, sezdirmeye başvurur. (II) Anlatıcı, bir kişide herkesi görmeye ve göstermeye çalışırken geleneksel anlatıcılardan farklı olarak dili, bütün çağrışım değerlerini hesaba katarak kullanır. (III) Kısa, özlü ve özgün yapısı, yoğunluklu anlatımıyla okuyucunun ilgisini çekecek bu öykülerde düz bir anlatım kullanılır (IV) Bu yönden çağdaş öyküyle şiir arasında oylum açısından bir benzedik kurulabilir. (V) Bu nedenle eksiltile anlatıma en çok çağdaş öykülerde yer verilir **Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde karşılaştırma yapılmamıştır?**

- A) I.
- B) II.
- C) III.
- D) IV.
- E) V.

4. (I) Yazarak yaşamak, güçlüklerine karşın insanın kendi kendisine yetmesini sağlıyor. (II) Boş bir iyimserlik değil bu, eğer bir amacınız varsa onun peşinden gider, sizi bundan alıkoyacak her şeyi dışlarsınız. (III) Bu dışlama, yazma eyleminin doğasından gelir çünkü yazmak tek başına gerçekleştirilen bireysel bu eylemdir. (IV) Yazan kişi duygularını ve zamanını iyi yönetmek durumundadır. (V) Bunu gereği gibi yapmadığı, çevresindeki insanlarla ilişkiyi ustalıklı düzenleyemediği için yazın alanında çok iyi başlangıçlar yapmış birçok insanın yitip gittiği söylenebilir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, yazmanın olumlu etkisinden söz edilmiştir.
- B) II. cümlede, düşünülüp tasarlananları gerçekleştirmek için takınılacak tutum belirtilmiştir.
- C) III. cümlede, yazma işinin nasıl bir düşünsel donanım gerektirdiği üzerinde durulmuştur.
- D) IV. cümlede, yazma eyleminin kimi gerekleri dile getirilmiştir.
- E) V. cümlede, yazmaya yönelen kimi kişilerin başarılı olamayışlarının nedenlerine değinilmiştir.

5. (I) Fotoğraf sanatçılarının Anadolu'daki antik kentleri, o kentlerdeki kalıntı ve buluntuları, birer sanat nesnesi olarak ele aldıklarına genellikle tanık oluyoruz. (II) Bu tür çalışmalar yapan bu sanatçı da *Düş Kentleri* adlı fotoğraf albümünde özellikle Batı Anadolu uygarlığını oluşturan kentlerden bugüne kalanları sunuyor. (III) Sanatçı, antik kentlerin kalıntı ve buluntularını âdeta izlenimci bir ressam gibi, ışığı ve rengi öne çıkararak okuyor. (IV) Burada sanatçının, salt antik kentleri belgelemekten, dolayısıyla bunları geçmişten bugüne ve geleceğe taşımaktan, tarihsel yorumlamadan kaçındığını görüyoruz. (V) Çünkü sanatçı, bu kentlerin, şimdinin daha doğrusu o fotoğrafların çekildiği zamanın kendinde bıraktığı izlenimleri ustaca onlara yansıtıyor.

Bir fotoğraf sanatçısının anlatıldığı bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, bilinen ve görülen bir durumdan söz edilmiştir.
- B) II. cümlede, sözü edilen çalışmanın neleri içerdiği üzerinde durulmuştur.
- C) III. cümlede, gördüklerini, nasıl bir bakış açısıyla algıladığı belirtilmiştir.
- D) IV. cümlede, sanatçının farklı konu alanlarına yöneldiği vurgulanmıştır.
- E) V. cümlede, çekim anında zihninde oluşan görüntüleri aktardığına değinilmiştir.

6. (I) Kocaman gökyüzünün altında küçücük şalvarlı, yaşmaklı kadın. (II) Bükülmüş beline bakılırsa oldukça yaşlıydı. (III) Başının üzerindeki bulut kümesi ve kıvrılarak giden yol... (IV) Yaşlı kadın, içinden geçtiği bu güzelliği fark etmiş miydi acaba? (V) Yolun, belki her gün adımladığı kıyısından geçiyordu o. (VI) Sonbaharın renkleri içinde bir küçük lekeydi, yürüyüp gitti.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisinde, belirtili ad tamlamasının tamlayanı sıfat almıştır?

- A) I.
- B) II.
- C) III.
- D) IV.
- E) V.

7. (I) İlk sahnesi 1930'larda başlayan ve bir maden mühendisinin çevresinde olup bitenleri anlatan bu film, olağanüstüydü. (II) Filme, Zonguldak'ın yirmi yıl önceki durumunu görme heyecanıyla gittim. (III) Filmde anlatılan olaylar çoğunlukla iç mekânlarda geçiyordu. (IV) Dış mekânlar, umduğumdan daha az kullanılmasına karşın oldukça etkileyiciydi. (V) Mühendisin, grizu gazını saptamak için madenci lambasıyla yaptığı ölçüm, filmin çarpıcı sahnelerinden biriydi
Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangileri öğelerinin dizilişi bakımından aynıdır?

- A) I. ve II.
- B) I. ve V.
- C) II. ve III.
- D) II. ve IV.
- E) III. ve V.

8. Fielding'in, *Tom Jones*'u yazmadaki amacı, kahramanların iç dünyalarının derinliklerine inmek ya da çelişkilerini yansıtmak değil, geleneklerin koşullandığı kalıplaşmış davranışları ele alarak tüm toplumu anlatan, güldürü öğelerinin ağır bastığı bir roman ortaya koymaktır.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Sıfatlaştıran -ki
- B) Bağlaç
- C) İlgi zamiri
- D) Belgisiz sıfat
- E) Zarf-fiil

9. *Gülün Adı* yayımlandıktan sonra, romanı sinemaya uyarlamak isteyen yönetmen, "Kitabınızı, film senaryosu olmaya uygun biçimde yazmışsınız çünkü diyalogları tam istenen uzunlukta tutmuşsunuz." dedi.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Yüklemi, çatısı bakımından etkendir.
- B) Özne, bir tamlama öbeğinden oluşmaktadır.
- C) Olumlu ve kurallı bir cümledir.
- D) Yalnızca çekim eki almış birden fazla sözcüğe yer verilmiştir.
- E) Geniş zamanla çekimlenmiş fiil vardır.

10. Mudurnu, (I) Abant'ın merkezine (II) 18 km mesafede ve (III) Arnavut kaldırımlı sokakları, eski evleri, köprüleriyle çok çekici. Çarşısında Ahilik geleneği yaşatılıyor ve her (IV) Cuma tören yapılıyor. Ayrıca buradaki tarihi (V) yapıları da seyretmeye doyum olmuyor.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I.
- B) II.
- C) III.
- D) IV.
- E) V.

11. Evin, binbir çeşit meyve ağacı ve sebze yetiştiren bir bahçesi var.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerin hangisinden kaynaklanmaktadır?

- A) Fiilimsinin edilgen olmamasından
- B) Bağlaç kullanılmasından
- C) Özne eksikliğinden
- D) Dolaylı tümleç eksikliğinden
- E) Ek fiil kullanılmamasından

12. (I) Anlayarak okuma, insanın gözlerini ve mantığını bir metnin üzerinden ağır ağır ve dikkatle geçirmesi değil, metnin içine ruhunu da bütünüyle katabilmesidir. (II) Bunu her zaman yapamadığımız için hayatta derinlemesine sevdiğimiz, unutamadığımız kitapların sayısı on on beşi geçmez. (III) Her ne kadar kütüphanem zorunlu çalışma ve başvuru kaynakları olan iki bin kitaptan oluşsa da benim için önemli olan, iyi kitaplara sahip olmak değil, iyi kitaplar yazabilmektir. (IV) En iyi kişisel kütüphane, birbirlerini kıskanan işte bu sınırlı sayıdaki gerçek kitaplardan oluşmalıdır. (V) Ünlü bir yazar da böyle düşünmüş olmalı ki haklı olarak, insanın bu on on beş kitabı anlayarak okuduğunda büyük bir bilge olacağını söyler. (VI) Genellikle insanlar o kadarını bile tam olarak yapamadıkları için yalnızca kitap toplarlar ve kütüphaneleriyle övünürler.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II.
- B) III.
- C) IV.
- D) V.
- E) VI.

13. (I) Daha ilk öyküsüyle yazar, öykü ve romanın, olmuş ya da olabilecek olayları anlatan yazılar değil, temelde bir dil ve biçim işi olduğu konusundaki inancını kanıtlamıştı. (II) O zamandan beri de öykü, roman, deneme gibi, edebiyatın hem kurmaca hem de kurmaca dışı sayılan türlerinde yapıtlar veriyor, edebiyatta yapıtları değerli kılanın "söylenen" değil, "eksik bırakılan" olduğunu okuyuculara ve eleştirmenlere gösteriyor. (III) Yazarın ilk kitabındaki öykülerin ortak noktası, bilinçli eksiltmeler içermeleri. (IV) Biri, hiç sıfat ve belirteç bulunmayan kısa eylem cümlelerinden kurulmuş. (V) Bir başkası, bir grafiticinin yaşadıklarını ele alıyor; kahramanın hızlı yaşamına uygun olarak cümlelerin son sözcüğü yok. (VI) Kimi de dünyaca tanınmış bir şiiirin, çok farklı bir kahramanın diliyle, düzyazı olarak yeniden yazımı.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

- A) II.
- B) III.
- C) IV.
- D) V.
- E) VI.

14. (I) Bir editör edebiyatın her dalında editörlük yapabilir mi? (II) Bunu yapanları eleştirmek doğru mudur? (III) Yoksa şiir editörü, öykü editörü gibi ayrımlar mı olmalı? (IV) Söyleyelim: Bu işe başladığım yıllarda şiir editörüymüm diye bir iki kapı çaldım, çıt çıkmadı. (V) Çünkü yayınevleri hoş karşılamıyorlar böyle ayrımları, bunu dile de getirdiler; onlara göre editörler her işi yapabilmeliydi. (VI) Durum böyle olunca şu soruyu sormak istiyorum: Kaç kişi var yalnızca şair kalmayı başarabilmiş, kaç yalnızca öyküde ısrarcı olabilmiş? (VII) Bu sözlere yine bir soruyla cevap vereyim: Bir yazarın hem öykü hem şiir hem roman yazıp üstüne bir de çocuk yayıncılığına atıldığı böyle bir ortamda editörlere, 'Sen nasıl her şeyden anlarsın?' demek haksızlık değil de nedir?

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra, düşüncenin akışına uygun olarak 'Nitekim kitaplarını yayımladıkları yazarlar da her dalda yapıt veren kişilerdi' cümlesi getirilmelidir?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

15. Masmavi suları, dipdiri palamudu, lüferi ve levreği olan bir ülkede, elbet deniz de Orhan Veli gibi bir şair de çıkacak karşına; sakın şaşırma! Üç yanı denizle çevrili bir ülkede, şaşırıcaksan sandalla denize açılıp da oltayla balık tutma zevkini tatmamış birini görünce şaşır.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Eksilteli cümle kullanılmıştır.
B) Senli benli bir havası vardır.
C) Sayıp dökmelerden yararlanılmıştır.
D) Pekiştirmeli sözcüklere yer verilmiştir.
E) Öznellik söz konusudur.

16. Yazınsal bağlamda katıksız bir özgünlükten söz edilemez. Her yazınsal ürünün kendinden öncekilerle içeriksel, sözel düzlemde uzaktan ya da yakından bir bağlantısı olacaktır. Carlos Fuentes, bu durumu şu cümlelerle belirtiyor. "Bu dünyada babasız bir kitap, öksüz bir cilt var mıdır? Başka kitapların soyundan gelmemiş bir kitap? Geleneksiz yaratım var mıdır? Öte yandan gelenek, yenilenmeksizin varlığını sürdürebilir mi? Yıllar boyu yaşamış öyküler yeni ürünlerle yeniden yeşertilmeksizin kalıcı kılınabilir mi?"

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kişileştirme vardır.
B) Açıklama yapılmıştır.
C) Tanımlamaya başvurulmuştur.
D) Sorularla anlatıma doğallık kazandırılmıştır.
E) Alıntıya yer verilmiştir.

17. Benim gibi yazma heveslisi bir arkadaşımın Ataç'ı ziyarete gitmiştik. Yazma tutkumuzu anlatacak, bize yol göstermesini isteyecektik. İsteğimizi heyecanlı, titrek bir sesteki anlattım. Yüzümüze baktı, kalın camlı gözlüklerini çıkarıp yemden taktı. Sonra şöyle dedi: "Çok ama çok okuyacaksınız. İlk söz dağarcığınızı zenginleştireceksiniz." Sonra masasının üzerinde duran Türkçe Sözlük'ün ilk baskısını aldı. "Sözlük okumakla işe başlayacaksınız. Evet, sözlük okuyacaksınız. Bundan sıkılır, tat alamazsanız bilin ki yazı mazi yazamazsınız." Ataç'ın verdiği öğüt şaşırtmıştı beni. Sözlük okunur muydu hiç? Bakılmak içindi sözlükler. Ataç'ın dediğine uydum yine de. Her gün bir ya da birkaç madde okuyordum. Okuduğum maddeler, Türkçenin toprağında dolaştırıyordu beni. Çok sonra Nathaniel Hawthorne'un şu sözleriyle karşılaştım: "Sözlükte bir başlarına o kadar masum ve güçsüz olan sözcükler, onları nasıl harmanlayacağını bilen birinin elinde o kadar iyi ya da kötü olabilir." Ataç'ın öğüdü ne denli doğruysa Hawthorne'un uyarısı da öyleydi.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Sezdirme B) Koşul C) Öyküleme
D) Betimleme E) Karşılaştırma

18. Teknolojik yaşamın, özellikle de televizyonun dikkat aralığını kısaltması, zamansal ve mekânsal darlık yaşayan çağdaş insanı bir parçalanmışlık ve yalnızlık içine itmiştir. Bundan beslenen modern anlatılarsa ne yazık ki gittikçe kısalan ve özleşen bir anlatım yapısına doğru evrilmekte. Öyle görünüyor ki işini robotlara yaptırarak kazanacağı zamanı kendine ayıracak olan insanlık, bu kısalık ve yalıtılmışlıktan bıkmak ve daha uzun soluklu yazınsal anlatıları okumaya fırsat bulabilecektir. Belki o zaman yeni Balzaların, Dostoyevskilerin yetişmesine davetiye çıkacaktır. Çünkü insanlığın söze ve sözün etkileme gücüne her zaman ihtiyacı vardır. İnsan, bütün bir yaşamı içinde barındıran bu sonsuz anlatılardan uzaklaştıkça mutsuz olacaktır.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden yakınılmaktadır?

- A) Yaşamın hızına uymak isteyenlerin, bireysel isteklerini gerçekleştirecek bilinçten yoksun oluşlarından
B) Yazınsal değeri yüksek, derinlikli, büyük oylumlu yapıtların okunmamasından
C) Bireylerin dildaşlık duygusunu ve hoşgörü yetisini geliştirecek etkinliklere yer verilmemesinden
D) Kavuşulan olanakların insanları erişemeyeceği düşlere yönlendirmesinden
E) Yazılanların içeriksel yünden gerçekleri kuşatmamasından

19. Sözü güzel söyleme sanatı olan retorik kendini kaptıran sanatçı, özellikle kendi sesine vurgundur. Cümlelerde aynı anlama gelen sıfatları üst üste kullanmaktan çekinmez. Neyi niçin yaptığının bilincinde olmadan hiçbir dudağa değmemiş, yadırgatıcı, yepyeni benzetmelere, simgeleştirmelere başvurma sevdasıdadır.

Bu parçaya göre, kendini retorik kaptırmış bir sanatçının tutumu aşağıdakilerin hangisiyle bağdaşmaz?

- A) Anlatımda yoğunluk aramaz.
B) İçi boş, süslü püslü sözcükler kullanmaktan kaçınmaz.
C) Alışılmış söyleyişlerin dışına çıkmaya çalışır.
D) Şairane bir anlatımı sever.
E) Anlatımda doğallığı yeğler.

20. Yazarlar genellikle ilk yapıtlarının odağına öz yaşamlarını yerleştirirler. *Yağmurlar Notaya Yağar* da böyledir. Ne var ki yalnızca benim yaşamım söz konusu olsaydı bu pek de anlamlı olmazdı. Önemli olan bu izleri başka yaşamların da malı kılmaktır. Öte yandan bu yapıtımda romanın barındırdığı gerçekliği estetik ölçülerle vermeye çalıştım. Bu roman, öz yaşam öykümün çocukluk ve gençlik yıllarını kuşatır, öteki yapıtımda *Silam Isparta*'da anlatılanlara farklı bir pencereden bakıştır. *Silam Isparta* bir anlatı kitabı olarak belgesel özellikler de taşır, yaşamımla doğrudan ilişkilidir. Okurlar bu yapıtlarımın arasında birbirine akan izler bulabilirler. Ne var ki roman gerçekliğinin izini belgeselde aramak, romanın estetik yapısını göz ardı etmek demektir. Kısacası romanın, roman olarak değerlendirilmesinden yanayım. *Yağmurlar Nereye Yağar* da bir romandır, bir estetik yapıdır.

Bu parçadan, söz konusu romanla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi çıkarılamaz?

- A) Yazarının yaşadıklarından beslenmiştir.
- B) Anlatılanlarda okuyanın da kendilerini bulması gerekir.
- C) Yaşanılanlar olduğu gibi verilmez.
- D) Yer ve zaman ögesi öne çıkmalıdır.
- E) Okuyanın türsel dokusunu göz önünde tutmalıdır.

21. Bütün bu kitapların, yayıma hazırlama, katkıda bulunma, sadeleştirme gibi çeşitli aşamalarında görev aldım. Bunların içinde en çok hangisini sevdiğimi soruyorlar sık sık. Aslında yaptığım tüm işler, hiçbirinde başarılı olmadığımı düşündürdü bana hep. Ne kadar maymun iştahlı, ayran gönüllü olduğumu... Hiçbir işte dikiş tutturamadığımı... Ama bir şey daha söyledi tüm bu işler bana: "Sen gerçekten yaşamışsın be Hasan! Çok kısa bir ömre sığdırdın bütün bunları!" Aslında, tekrara düştüğümü düşündüğüm anda vazgeçtim hepsinden. Ama kimse de 'Sen iyiydin yahu!' demedi. Bu yüzden son beş yıldır büsbütün kabuğuma çekildim.

Parçada konuşan kişinin bu sözlerinden kendisiyle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi çıkarılamaz?

- A) Acımasızca bir öz eleştiri yaptığı
- B) Yaptıklarının kendisine değil başkalarına yararlı olduğu
- C) Çalışmalarının ilgi görmeyişi yüzünden içine kapandığı
- D) Uğraştığı işlerin yaşamını anlamlı kıldığına inandığı
- E) Kendisini yinelemekten kaçındığı

22. Stefan Zweig, ömrünün son yıllarını kendisini anlamaya ve yaşadıklarının, benliğinde bıraktığı etkileri anlatmaya adanmış bir yazardı. Yalnızca yazar demek, onu tanımak isteyenler için eksik bir niteleme olur. O aynı zamanda bir aydın ve düşünürdü. İnsanı, insanda aramaya yönelmesi, kendinden önceki yazar ve düşünürlerden aynı yolu seçenleri dost bellemesi buna bağlanabilir. Bu dostlardan biri de Montaigne'dir. Peki Zweig, için Montaigne niçin önemliydi? Belki onun da yazarken geriye doğru yolculuklara çıkışı Zweig'i etkilemişti ya da hümanizmanın köşe taşlarından biri olması. Belki de Montaigne'in, Zweig'in döneminde sürekli savaş içinde olan Avrupa'yı Avrupa yapan filozoflardan biri olması...

Bu parçada Zweig'la ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Bakışlarını, iç dünyasında yoğunlaştırdığına
- B) Çok yönlü bir kişi olduğuna
- C) Yazdıklarını, tanıklıklarıyla oluşturduğuna
- D) Anlatımına renkli ve etkileyici bir ton kazandırmaya çalıştığına
- E) Kimi yazar ve düşünce adamlarına yakınlık duyduğuna

23. Romanlar, okurlarını yaşamın anlamını bulmaya yönelik sorulara yönlendirir. Ben kimim? Nasıl bir yaşamım var? Çevremi kimler ve hangi koşullar kuşatmış? Bunlar ve bu türden daha nice sorularla okurunu karşı karşıya getirir, onu düşüncenin derin sularında dolaştırır. Bunların yanıtlarını güzel duygusal bir söylemle vermeye çalışır. Böylece okur, hem kendi kişisel yaşamının hem de toplumsal yaşamın bilincine varır.

Bu parçadan romanın işleviyle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi çıkarılamaz?

- A) İnsanı insana tanıtmaya
- B) Bireyselliğin özünü kavratmaya
- C) Dünle bugün arasında bir bağ kurma
- D) Yeni duyumsamalara yöneltme
- E) Dil tadı kazandırma

24. Aşağıdaki açıklamalardan hangisi ayraç içinde verilen kavramla uyumsuzdur?

- A) İç konuşmadaki düzenli mantık silsilesinden çıkılarak kahramanın düşüncelerinin art arda düzensiz bir biçimde verildiği teknik. (Bilinç Akışı)
- B) Yazarların; olayları açıklamak, kahramanın kimliğine açıklık getirmek veya bir problemi çözmek için, anlattıklarının şimdiki zamanından ayrılarak geçmişe gitmesi. (Geriye Dönüş)
- C) Bir yazarın, başka bir yazarın metninden aldığı parçaları kendi metninin içinde eriterek yeniden yazması (Metinler Arasılık)
- D) Gerçekliğin farklı alanlarından alınan çeşitli parçaların, doğrudan doğruya, "biçimci" görüşlere uygun olarak birleştirilmesi. (Kurgu)
- E) Yazarın, kahramanların akıllarından geçeni, içlerinden geçirdiklerini, onların kendi kendileriyle konuşması biçiminde yansıtması. (Diyalog)

25. Kendi hüsnünden utanmış da kızarmış yanağı
Yüzün örtüp kapamış saçları baştan aşağı

Bu dizelerde yer verilen sanat aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hüsnütalil B) Tezat C) Tevriye D) Cinaz E) Mecazımürsel

26. I. Demir II. Altın Yay III. Işık IV. Ağaç

Yukarıdaki mitolojik öğelerden Türk destanlarında yer alanlar aşağıdakilerin hangisinde birlikte verilmiştir?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
- D) I, II ve IV E) I, II, III ve IV

27. Aşağıdaki dizelerden hangisinin ötekilerden farklı bir gelenek içinde yazıldığı düşünülebilir?

- A) Bir uykuyu cananla beraber uyuyanlar
Ömrün bütün ikbalini vuslatta duyanlar
- B) Ellerin var beyaz güller gibi küçücük
Mutlak kalbin tomurcuklardan pembe
- C) Şimdi çocukluğun çatısı kalktı ya üstümüzden
Yağmurun da eski tadı yok bu yüzden
- D) O gün gelsin neşemiz tazelen sin de gör
Dünyayı hele sen bir barış olsun da gör
- E) Sen benim üstüne titrediğim güzel ve yeni
Saatim kadar saadetimin göz bebeği zamansın

28. Her şey yerli yerinde, masa, sürahi, bardak
Serpilen aydınlıkta dalların arasından
Büyülenmiş bir ceylan gibi bakıyor zaman
Sessizlik dökülüyor bir yerde yaprak yaprak
Yukarıda verilen dörtlülle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sarma uyak kullanılmıştır.
- B) Somutlamaya başvurulmuştur.
- C) Hece ölçüsüyle yazılmıştır.
- D) Sözcüklerin çağrışım gücünden yararlanılmıştır.
- E) Redif vardır.

29. Şiir yüreğin sesidir, nesneliliği değil özneliliği yansıtır. Anlatım büsbütün kapalı değil ama örtüldür. İletilmek istenenler açıkça anlatılmaz, ustaca sezdirilir. Şiir dili de buna göre biçimlenir, önemli olan sözcüklerin tınısı ve sessel değeridir. En anlamsız sözcük bile, ezgi gücü varsa şiirde yerini alır. Dil bilgisi kurallarına, cümle yapısına sıkı sıkıya bağlı kalmaya gerek yoktur.
Şiirde bu nitelikleri arayan bir şair, aşağıdakilerden hangisine öncelik vermez?

- A) İmgeye B) Düşünceye C) Ritme D) Duyguya E) İzlenime

30. Günümüzün şiiri ve bu arada benim şiirim, sözcüğün sınırlarını genişleten bir şiir. Genç kuşakla yeni bir anlatım dönemine girdik. Yeni şairler şiirin araçlarını yalnızca kullanmıyorlar. Aynı zamanda o araçlarla özellikle de sözcüklerle oynuyorlar.

Aşağıdakilerden hangisinin, böyle diyen bir şaire ait olduğu söylenemez?

- A) Bilinir ne usta olduğum içlenmek zanaatında
Canımla besliyorum şu hüznün kuşlarını
- B) Gülün tam ortasında ağlıyorum
Her akşam sokak ortasında öldükçe
- C) Bir beyaz gemiydi ayıran onları
Kadın güvertedeydi adam rıhtımda
- D) Şu senin bulutsu sesin var ya
Uçtan uca ters yüz ediyor geceyi
- E) Şimdi bir güvercinin uçuşunu bölüşüyoruz
Gökyüzünün o meşhur maviliğinde

31. Aşağıdakilerden hangisi, *Kutadgu Bilig*'de yer alan kişi ve onun temsil ettiği kavramlar arasında değildir?

- A) Alp Er Tunga – Doğruluk
- B) Ay Toldı – Saadet
- C) Kün Togdı – Kanun
- D) Ögdülmüş – Akıl
- E) Ogdurmuş – Akıbet

32. Gazele, aşağıdaki türlerin hangisinin gelişiminde etkili olmamıştır?

- A) Makale B) Deneme C) Fıkra D) Röportaj E) Günlük

33. I. Orta oyunu II. Meddah III. Trajedi IV. Destan V. Komedi

Yukarıdakilerden hangileri geleneksel Türk anlatıları arasında yer alan türlerden değildir?

- A) I. ve II. B) I. ve III. C) II. ve III. D) III. ve V. E) IV. ve V.

34. Karagöz oyunuyla ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Giriş, muhavere, fasıl ve bitiş olmak üzere dört bölümü vardır.
- B) Tuzsuz Deli Bekir, zengin, mirasyedi, çıtkırdım bir tiptir ve İstanbul ağzıyla konuşur.
- C) Kastamonulu, Rumelili, Bolulu gibi İstanbul'a iş aramaya gelmiş veya meslek edinmiş, yerleşmiş taşralı Türk tipleri vardır.
- D) Yardak, Karagözcünün isteği doğrultusunda, perde gazelleri, şarkılar, türküler okur, tef çalar.
- E) Çelebi, Frenk ve Zenne önemli tipler arasında yer alır.

35. İslamiyet'in kabulünden önceki Türk edebiyatıyla ilgili aşağıdaki yargıların hangisinde bilgi yanlışı vardır?

- A) Sürgün avlarına sığır, kurban törenlerine şölen, yas törenlerine yağ denirdi.
- B) İlk ürünleri arasında koşuk ve sagu ile atasözü özelliği taşıyan savlar yer alıyordu.
- C) Şiirler hece ölçüsüyle yazılır, nazım birimi beyittir, uyak düzeni bakımından ise halk edebiyatındaki koşmaya benzer.
- D) Koşuklarda doğa güzellikleri, günlük yaşam, av eğlenceleri anlatılır, ölen bir kişinin arkasından söylenen yas şiirlerine ise sagu denirdi.
- E) Ozanlar şiirlerinde, içinde yaşadıkları toplumun çeşitli gerçeklerini, inançlarını, görüşlerini değişik biçimlerde dile getirirlerdi.

36. Divan edebiyatı sanatçıları ve yaşadığı yüzyıllarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Sultan Veled – 13. yüzyıl
- B) Âşık Paşa – 14. yüzyıl
- C) Şeyhi – 15. yüzyıl
- D) Fuzuli – 16. yüzyıl
- E) Nedim – 17. yüzyıl

37. Bir kişiyi, bir durumu veya olayı yermeye, toplumun aksayan yönlerini göstermeye yönelik şiirler yazan Nef'i, aşağıdaki şiir türlerinin hangisiyle ilişkilendirilebilir?

A) Didaktik B) Satirik C) Pastoral D) Epik E) Lirik

38. Nesir sözcüğü, 'yaymak, saçmak, dağılmak' demektir. Bugün "düzyazı" terimiyle karşılanmaya çalışılmaktadır. Nesir yazarlarına eskiden "nâsir" denirdi.

Aşağıdakilerden hangisi divan edebiyatı nâsircilerinden değildir?

A) Lâtifi B) Sinan Paşa C) Gülşehri D) Nergisi E) Naima

39. Konusu bir paşanın oğlu ile bir cariye'nin aşk macerası olan —, o zamanlar artık kapanmak üzere olan bir devrin cariyeli, köleli büyük konak hayatının Türk romanındaki en başarılı örneğidir. Sırf cariyeye olduğu için konak sahibinin oğlu ile evlenemeyen Dilber'in hayatı anlatılır bu romanda.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki yapıtlardan hangisi getirilmelidir?

A) *Sergüzeşt* B) *Zehra* C) *İclal* D) *Bir Hatıra* E) *Zavallı Kız*

40. Bir eleştirmenin, Abdülhak Hamit Tarhan'ın edebiyatımızdaki yerini ve kişiliğini değerlendirirken verdiği aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) Türk şiirini Batılılaştırma konusunda kurallar öne sürmekten çok, bunları yazdığı şiirlerle örneklendirme yolunu seçmiştir.
B) Tamamıyla klasik bir edebiyat kültürü ile yetişmiş; Tahran'dan döndükten sonra Şinasi, Namık Kemal ve Recaizade Mahmut Ekrem'i okumaya başlamış ve ilk yapıtlarını tiyatro türünde yazmıştır.
C) Batı şiirine özgü doğa betimlemelerinin bizde ilk örneklerine onun *Sahra* adlı yapıtında rastlanır.
D) Hayal gücünün enginliği, duygularının zenginliği yönünden o, Tanzimat sonrası edebiyatımızın lirik şairleri arasında yer alır.
E) *Nağme-i Seher* adlı kitapta topladığı ilk şiirlerinde divan şiirinden etkilendiği açıkça görülür.

41. Romantik duyarlıktaki insanların ızdıraptan ızdıraba sürükleneceklerine ve hayatta başarı kazanamayacaklarına inanan ve okuyucuyu da buna inandırmaya çalışan yazar, bunu, — açık bir biçimde işler. Tamamen romantik bir yapıya sahip olan kahramanını, yalnız aşkın karşısında değil, çeşitli olaylar karşısında da dener; bunların hepsinden yenik, düş kırıklıklarına uğratarak çıkarır. Tıpkı Gustave Flaubert'in — yaptığı gibi.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıda verilenlerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) *Mai ve Siyah'ta* – *Madam Bovary'de*
B) *Kırık Hayatlar'da* – *Salambo'da*
C) *Bir Ölü'nün Defteri'nde* – *Duygusal Eğilim'de*
D) *Aşk-ı Memnu'da* – *Üç Hikâye'de*
E) *Nemide'de* – *Ermüş Antonius ve Şeytan'da*

42. Edebiyatımızın kimi dönemleriyle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) 1940'lı yıllardan itibaren Cumhuriyet Dönemi Türk romanında, gerçekçiliğin bir uzantısı olarak köye ve köy insanına yönelik başlar.
B) Fecr-i atinin şiir alanındaki temsilcileri Tahsin Nahit, Mehmet Fuat, Faik Ali, Mehmet Behçet, Emin Bülent ve Ahmet Haşim'dir.
C) Servetifünun Dönemi'nde sanatçılar biçim ve üslup kaygılarını bir yana bırakıp halka yönelme ve halkın sorunlarını anlatmaya yönelik bir edebiyat anlayışını benimsediler.
D) Tanzimat Dönemi'nde sanatçıların yalın bir dile yönelmelerinin nedeni, sanatı, toplumu eğiten, bilgilendiren ve aydınlatan bir araç olarak görmeleridir.
E) Milli Mücadele Dönemi'ndeki Türk edebiyatı gerçekte Milli Edebiyat Dönemindeki yönelimlerin bir uzantısı sayılabilir.

43. 1923'ten 1940'a değin şiir ortamımız sürekli bir devinim içindedir. Bu süre içerisinde şiir yazarlar belirli topluluklar oluşturmuştur. Bu topluluklar arasında — sayabiliriz.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

A) Hececileri
B) Halka Yönelenleri
C) Öz Şiircileri
D) Garipçileri
E) Serbest Şiircileri

44. Pabuççular ve eskiciler, işlerinin üzerine abanmış, acele acele, takır takır çekiç sallarken "Aganta burina burinata!" diye kainata meydan okuyan nidamızı duyunca, işlerinin üzerinden doğruldular Birdenbire çekiç takırtısı sustu. Hatta halis muhlis bir kara adamı olan Aşçı Yaşar bile sesini kapıp koyverdi ve eskicilerle beraber 'Aganta!' diye narayı bastı. Neşenin seslerimize, seslerimizin neşeye verdiği sonsuz hürriyette, muhayyile hız aldı.

Aşağıdaki yapıtlardan hangisi bu parçanın yazarına ait değildir?

A) *Uluç Ali Reis*
B) *Deniz Gurbetçi fon*
C) *Mavi Sürgün*
D) *Ötelerin Çocuğu*
E) *Deniz Küstü*

45. Kimi eleştirmenlere göre gerçeğin, bir sanatçı tutumuyla değil, bir bilim insanı gibi algılanarak oluşturulduğu söylenen —, gerçekte ilginç bir romandır. Roman, karşılaştığı birtakım doğaüstü olaylara kendisince çözüm bulamayan ve bu yüzden kuşku ve endişelere kapılan materyalist düşünceli septik Doktor Ferit'in, çevresindeki bazı kişilerin telkinleriyle, bu durumdan kurtularak huzura kavuşmasını konu alır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki yapıtlardan hangisi getirilmelidir?

A) *Süngülerin Gölgesinde*
B) *Matmazel Noroliya'nın Koltuğu*
C) *Yalnızız*
D) *Bir Tereddüdün Romanı*
E) *Dokuzuncu Hariciye Koşuşu*

46. Reşat Nuri Güntekin, toplum yapımızdaki değişmelerin aile üzerindeki yıkıcı etkilerini — adlı romanında göstermiştir. Bu romanda, Tanzimat'tan beri üzerinde durulan Batılılaşma özentsinin olumsuz sonuçları yansıtılmıştır. Bu durumu bir ölçüde Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun — adlı yapıtında da görebiliriz.

Bu parçada boş bırakılan yerlere, verilen bilgilere göre aşağıdaki yapıtlardan hangileri sırasıyla getirilmelidir?

- A) *Yaprak Dökümü – Kiralık Konak*
- B) *Çalikuşu – Hüküm Gecesi*
- C) *Bir Kadın Düşmanı – Yaban*
- D) *Dudaktan Kalbe – Ankara*
- E) *Acımak – Panorama*

47. Beş Hececiler arasında milli kaynaklara yönelik ve şiirin ilkelerine uyma bakımından — en başarılı sanatçıdır. "Memleket Edebiyatı" adı verilen ve Anadolu insanının hayatını yansıtmayı amaçlayan hareketin, şiirdeki önemli temsilcilerindendir. *Çoban Çeşmesi* adlı şiir kitabında bu yönelimin örnekleri vardır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki şairlerden hangisi getirilmelidir?

- A) Yusuf Ziya Ortaç
- B) Faruk Nafiz Çamlıbel
- C) Orhan Seyfi Orhon
- D) Halit Fahri Ozansoy
- E) Enis Behiç Koryürek

48. Cumhuriyet Dönemi romanı, Cumhuriyet öncesi anlatı temelleri üzerine kurulmuş bir romandır. — gibi, aslında Cumhuriyet öncesinde yazmaya başlayıp bu dönemde de devam eden pek çok romancıyla karşılaşırız.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki yazarlardan hangisi getirilemez?

- A) Hüseyin Rahmi Gürpınar
- B) Reşat Nuri Güntekin
- C) Aka Gündüz
- D) Refik Halit Karay
- E) Sabahattin Ali

49. Gerek anlatım biçimi gerek çizdiği tipler gerekse romana taşıdığı konular yönünden ele alındığında — *Aylak Adam* adlı romanıyla, Tanpınar romanının, özellikle de *Huzur* ve — romanlarının başlattığı, alışlagelmiş modern roman yazma anlayışının dışına çıkanların başında gelir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilenler sırasıyla getirilmelidir?

- A) Adalet Ağaoğlu – *Mahur Beste*
- B) Tarık Buğra – *Ölmeye Yatmak*
- C) Yusuf Atılgan – *Saatleri Ayarlama Enstitüsü*
- D) Attila İlhan – *Kılavuz*
- E) Bilge Karasu – *Sırtlan Payı*

50. Cimrilik, korkaklık, evlat sevgisi gibi bütün insanlarda ortak olan bir niteliği abartmak bir insanda toplama işidir tiplleştirme. Söz gelimi Balzac'ın Goriot Baba'sı, Cervantes'in Don Kişot'u birer tiptir. Buna göre Oğuz Atay'ın *Tutunamayanlar* adlı romanındaki —, Yaşar Kemal'in *Ortadirek* adlı romanındaki — birer tiptir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisinde verilenler sırasıyla getirilmelidir?

- A) Cemil – Afife
- B) Hayri – Hakkı Celis
- C) Yusuf – Fahim Bey
- D) Selim – Meryemce
- E) Adnan – Seniha

51. Cumhuriyet Dönemi'nin kimi romancıları, özellikle halkın sorunlarını yansıtmaya, bu sorunlar doğrultusunda okurları bilinçlendirme amacını gütmüşlerdir. Bunun için de insanları ezen koşulları, bu koşulları ortaya çıkaran etkenleri romanlarında ele alıp işlemişlerdir.

Aşağıdaki romanlardan hangisi yukarıda belirtilen tutumla oluşturulmamıştır?

- A) *Kuyucaklı Yusuf*
- B) *Kaplumbağalar*
- C) *Tütün Zamanı*
- D) *Rahmet Yolları Kesti*
- E) *Sonuncu*

52. Orhan Kemal'in *Baba Evi* adlı yapıyla aşağıdaki yapıtların hangisi arasında konusal yönden kimi açılardan bir benzerlik kurulamaz?

- A) *Kurt Kanunu*
- B) *Kayıp Aranıyor*
- C) *Kopuk Takımı*
- D) *Arkadaş Islıklar*
- E) *Sokaktaki Adam*

53. Aşağıdaki yapıtlardan hangisi türü bakımından ötekilerden farklıdır?

- A) *Duvarların Ötesi*
- B) *Biz İnsanlar*
- C) *Günün Adamı*
- D) *Bir Adam Yaratmak*
- E) *Fadik Kız*

54. Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) Türk ve Batı şiirini çok iyi bilen Hilmi Yavuz'un şiirlerini topladığı kitaplar arasında *Hüzün ki En Çok Yakışandır Bize*, *Yolculuk Şiirleri*, *Akşam Şiirleri*'ni sayabiliriz.
- B) Resim, şiir, müzik gibi güzel sanatlara karşı özel bir ilgisi olan İsmet Özel'in şiirlerinin ana izleğini; yabancılaşma, başkaldırı, bunaltı ve özgürlük gibi çağımız insanının en temel sorunları oluşturur.
- C) Sezaî Karakoç'un şiirlerinin sağlam bir metafizik zemini vardır; *Leyla ile Mecnun*, *Mağara ve Işık* yayımlanan şiir kitaplarından bazılarıdır.
- D) Kemal Özer'in 1965'te yayımlanan *Bir Gün Mutlaka* adlı şiiri, onun toplumcu gerçekçi yönünü yansıtan bir bildiri niteliği taşır.
- E) Şiir kültürü bakımından donanımlı bir şair olan Enis Batur, yalnızca şiir yazmakta kalmamış, aynı zamanda şiir üzerine yazılar da yayımlamıştır.

55. Aşağıdaki yazarlardan hangisinin yapıtlarında fantastik gerçekçiliğe ait öğeler ağır basmaktadır?

- A) Oktay Akbal
B) Rasim Özdenören
C) Nazlı Eray
D) İnci Aral
E) Nezihe Meriç

56. Yalnızca olaya yaslanan; girişi, gelişmesi, sonucu olan, okuyucuyu bir gerilim içinde tutarak az sonra no olacak sorusunun ardına düşüren bir öykü türüdür Maupassant tarzı öyküler. — bu türde yazan en ünlü öykücülerimizden biridir. **Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki yazarlardan hangisi getirilmelidir?**

- A) Ömer Seyfettin
B) Selim ileri
C) Memduh Şevket Esendal
D) Bilge Karasu
E) Sait Faik Abasıyanık

2012 CEVAP ANAHTARI

1-E 2-B 3-C 4-C 5-D 6-A 7-B 8-C 9-E 10-D 11-A 12-B 13-B 14-D
15-A 16-C 17-A 18-B 19-E 20-D 21-B 22-D 23-C 24-E 25-A 26-E
27-A 28-E 29-B 30-C 31-A 32-E 33-D 34-B 35-C 36-E 37-B 38-C
39-A 40-E 41-A 42-C 43-D 44-E 45-B 46-A 47-B 48-E 49-C 50-D
51-E 52-A 53-B 54-D 55-C 56-A